

vinent del gr. *κειμήλιον* 'objecte preciós', com ara els que hom regala en dons, en Homer i els Tràgics; després 'tesor que hom guarda zelosament' (*κειμήλια* pl. 'els béns familiars' Odissea II, 75; *κειμήλιον θέσθαι τὸν τησαῦρον*, en Plató); en fi, especialment 'tesor públic', 'fisc estatal', en el grec bizantí (Du Cange, *Tbes. Gr.*); però en l'època cristiana s'aplicà, en particular als objectes sagrats del culte: «*atanulus*: 'ἀγίον ἱερῶς σκεῦος», explica una antiga glossa greco-llatina (CGL II, 22.47), i «genus vasis» en una altra (CGL VI, 108, s. v. *κειμήλιον*). L'italià ha conservat usual el cultisme *cimèlio* amb el sentit de 'mostra preciosa', 'espècimen o exemplar delicat', en ús abstracte. Com és sabut *-ion* es reduïa a *-i* en baix grec: *δωράκιον* > *δωράκι*, *ἐφίππιον* > *ἐφίππι*. D'on CIMELI > cat. *Ce-15 mel*.

Observem que pel doc. citat de 1436 ens consta que l'església de St. Nicolau del Clot, era coneguda per guardar *lànties*, *rotllos*, *olis sagrats*, que requerien una vigilància i un servei, pagat amb bones soldades. La concreció toponímica d'un nom així és tan natural, com en *La Sagrera* (barriada limítrofa d'El Clot), *La Cellerà*, (Sant Miquel dels Sants, *Santes-Masses* (te. Torrefeta), *El Cos-Sant* etc.

Així s'explica que se li vagi posar el sobrenom *Lo Cros* o *Lo Clot de Cemel*. És clar que el vulgar de la gent, no coneixent aquest terme tècnic, acabà entenent *Cemel* com 'ça mel'; i com que ja en els Ss. XII-XIII l'article *ça* s'anava antiquant, i es canviava *Ça Vit* en *La vit* o *Sa Coma* en *La Coma*, acabà per entendre's 'clot de mel'; però com que era un determinatiu poc fundat en els fets, a l'últim fou deixat de banda.

És versemblant que es trobin altres testimonis d'aquest hellenisme clerical en el baix llatí dels nostres escribes medievals. Un *R. de Zomeli*, consta com a *notarius publicus* de Serradui (*Sadaruyt*), firmant una escriptura ribagorçana de 1295 (MDuque, *Docs. de Ovarra*, 187.36): és natural que la *e* de *zemz* es labialitzés en *o*, davant la *m*-; no és de creure, però, que fos un clergeu provinent del Clot, però fóra raonable admetre que, tenint a càrrec servir els objectes preciosos dels llocs sants, i ben dotats, com Ovarra i Serradui, li possessin, com a sobrenom, a ell, o a un familiar i educador seu, el nom del CIMELI d'allà.¹

¹ Menys base hi hauria per relacionar-hi el nom del llogaret de *Semolué* a la Solana de Boltaña (*E.T.C. I*, 144.85): ni és vall gaire propera (uns 60 k. l. r.), aquesta de l'Alt Aragó, ni lligaria la terminació *-éli* amb *-ol-oi*. Que el nom de *Semolué* fos derivat de CIMELI fóra defensable, si bé difícil, car caldria *Ce-* i no *Se-*, inicials mai confoses en aragones; passat que hi féssim intervenir alguna contaminació (SUMMU?). Més probable és que no tinguin res a veure i que *Semolué* es relacioni amb *Samalús*, article on caldrà estudiar-ho. Però no s'hi pot relacionar aquest *Zomeli* de Ribagorça. Convinrà veure si apareixen altres testimonis del *cimeli* en obres com D. Costa i Bofarull, *Memorias de la Ciudad de Solsona y su Iglesia* (dos vols., 811 pp., Bna. 1959).

CLOTA

La Clota, partida antiga de Montboló (Vallespir), documentada l'any 967: *ipsa Clotta* (Moreau x, 103).

La Clota, partida antiga del terme d'Olèrdola (Alt Penedès), documentada l'any 1035 (*Cart. St. Cugat* II, 196).

La Clota, sengles partides del terme d'Osseja (xxiii, 29.19) i de Gósol (Berguedà) (xxxviii, 85.13 i 23).

Sa Clota, hort i possessió del terme de Lloseta (Mallorca) (xl, 54.9).

Bassa Clota, partida del terme de Santanyí (Mallorca).

En plural:

Les Clotes, partida del terme de Terrats (Rosselló) (xxvii, 68.3).

Les Clotes (o *Les Esclotes*), partida de Vilabella (Alt Camp) (xlvi, 28.13) fins al trifini amb Puigpelat i Bràfim (xlvi, 24.14).

Camí les Clotes, partida del terme d'Ars (Alt Urgell) (xxxvii, 168.13).

Ses Clotes, partida del terme de Marratxí (Mallorca) (xl, 90.22; Mapa Mascaró 17I11).

Son Clotes, partida al trifini de Maria amb Llubí i Sineu (Mallorca) (xli, 34.7). (El Mapa Mascaró (19E 10) en diu *Son Cloques*).

Clotes, partida del terme de Borriana (xxix, 147.23).

Els Clotassos, agregat de cases escampades de l'ajuntament de Vilada (Berguedà) derivat augmentatiu de *clot* o d'un collectiu **clotars*.

ETIM. Augmentatiu de *clot*. J. F. C.

CLOTTERA

Partida del terme de Canet lo Roig (Baix Maestrat) (xxviii, 38.12).

ETIM. És un nom difícil d'explicar i ben curiós. No es pot pensar en cap derivat de *clot*, ni suposar alteració aràbiga: un *cloterada* és increïble en mossàrab, on seria *-ata*; i en la terminació *-eda* no es perd la *-d-* ni en valencià. No hi ha NPP germànics en *Kl-* sinó només *HL-*. [Pot ser compost mossàrab (arabitzat) de *clot* amb el NP germ. ben conegut THEDERED, car una *n* etimològica sí que se sol perdre; la *-a* s'explicaria millor si fos *Clota* amb el NP adjectivat *-REDA* < *Clota Te(l)re(da)* i haplogia.] J. F. C.

CLOTO, Estany ~

A la Vall d'Aran, en el Circ de Colomers. El nom fa referència a la forma típicament enclotada de la seva conca (cf. *PAVrGc*, 40253-56).

HOMÒNIMS. *Estany Clot*, a l'alta vall de Caldes de Boí. És petit, adjacent al Travessani.

Estany Cloto, també a l'alta vall de Caldes de Boí. És una mica més gran que l'anterior i es troba sota els espadats de Malavesina (avui els alpinistes diuen *Estany del Cloto*, però JCor. l'any 1953 va sentir que els vells del país deien *astáy klóto*).